

Regionala utvecklingsnämnden

Tid och plats 12:30-14:30, Ölands folkhögskola, Skogsby 144, Färjestaden

Beslutande Karin Helmersson (C), ordförande
Malin Anell (S), vice ordförande
Pär-Gustav Johansson (M), vice ordförande
Ilko Corkovic (S)
Maria Ixcot Nilsson (S), ersättare för Peter Wretlund (S)
Rosie Folkesson (S)
Mahmoud Al-Mokdad (C)
Jan Martinsson (V)
Jonny Andersson (V)
Carl Dahlin (M), §§ 66-70
Robin Hanzl (M), ersättare för Carl Dahlin (M), §§ 71-78
Carl-Wiktor Svensson (KD)
Anders Andersson (KD)
Janita Kirchberg (SD)
Anne-Marie Norman (SD)
Erik Arvidsson (SD)

Ej tjänstgörande ersättare Per Wimarsson (S)
Robin Hanzl (M), §§ 66-70
Tomas Trossing (SD)

Tjänstepersoner Helena Nilsson, regional utvecklingsdirektör
Sofia Seifarth, basenhetschef näringsliv och kultur
Camilla Håkansson, basenhetschef företags och projektstöd
Martina Adiels Balk, basenhetschef hållbar samhällsplanering
Anna Soltorp, VD, Coompanion Kalmar län, § 68
Håkan Muhr, VD, IUC Kalmar län, § 68
Agnes Savetun, regionsekreterare

Justering Sker digitalt.

Paragrafer 66-78

Ordförande Karin Helmersson (C)

Justerare Anders Andersson (KD)

Sekreterare Agnes Savetun

§ 66

Ärendenummer RUN 2025/3

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner föredragningslistan.

§ 67

Ärendenummer RUN 2025/3

Val av justerare

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden utser Anders Andersson (KD) att tillsammans med ordförande justera protokollet.

§ 68

Ärendenummer RUN 2025/14

Näringslivsutveckling

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Coompanion Kalmar län

Anna Soltorp, VD Coompanion Kalmar län, informerar verksamheten och pågående projekt.

Coompanion i Kalmar län ger råd och information som behövs inför, under och efter start av kooperativa företag och andra liknande företag, stimulerar lokalt och regionalt utvecklingsarbete samt utvecklar metoder och verktyg.

Några av de pågående projekt, som Region Kalmar län medfinansierar, är:

- Hållbar serviceutveckling – för lönsamma företag, bibehållen och ökad service i deltagande kommuners landsbygder.
- Byberedskap – den starka och förberedda landsbygden.
- SMILE - för att skapa starkare, mer hållbara och innovativa företag på landsbygden.

IUC Kalmar län

Håkan Muhr, VD IUC Kalmar län, informerar om verksamheten.

IUC, Industriella UtvecklingsCentra, är ett nätverk av regionalt ägda IUC-bolag i samverkan som täcker hela Sverige. Nätverkets gemensamma mål är att bidra till en stark svensk industri, att skapa tillväxt och arbetstillfällen, som möter krav på hållbarhet och mångfald. IUC Kalmar län är i sin tur en regional resurs för ökad konkurrenskraft och kompetensutveckling för länets industriföretag. Målgruppen inom industrin är tillverkning, livsmedel och bygg.

I Kalmar län finns ungefär 1400 industriföretag (tillverkningsindustri), dessa har cirka 18 000 anställda och en omsättning på runt 65 miljarder kronor. Industrin är således viktig för Kalmar län. IUC Kalmar län arbetar för att stärka samverkan mellan industri, forskningsinstitut och universitet, samt regionala och lokala organisationer. En stor del av IUC Kalmar läns arbete sker också via externt finansierade projekt.

§ 69

Ärendenummer RUN 2024/386

Yttrande över Väsentliga utmaningar – Samråd i Södra Östersjön

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden antar redovisat yttrande som sitt svar på Väsentliga utmaningar – Samråd i Södra Östersjön.

Yttrandet överlämnas till Vattenmyndigheten Södra Östersjöns vattendistrikt.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Vattenmyndigheten Södra Östersjöns vattendistrikt getts möjlighet att lämna synpunkter på Väsentliga utmaningar – Samråd i Södra Östersjön. Samrådet är en del i processen mot att ta fram nya förvaltningsplaner, åtgärdsprogram och reviderade miljökvalitetsnormer för vatten som ska träda i kraft 2027. Arbetet leds av Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt.

Alla länder i Europeiska unionen arbetar sedan år 2000 med en gemensam vattenpolitik, som styrs av det så kallade Vattendirektivet där nya förvaltningsplaner, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer tas fram i sexåriga cykler. Syftet med direktivet är att skydda och förbättra vattenkvaliteten i vattendrag, sjöar, grundvatten och kustnära havsområden.

Miljökvalitetsnormerna är en bestämmelse över den lägsta kvalitet och kvantitet som vattnet behöver ha för att vår mänskliga användning ska vara långsiktig hållbar. De ska se till att vattenmiljöerna ger oss viktiga ekosystemtjänster i form av livsmedelsförsörjning, vattenrening och klimatreglering. Miljökvalitetsnormerna omfattar både ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten.

En av de stora utmaningarna i Södra Östersjöns vattendistrikt är övergödning i sjöar, vattendrag och kust orsakat framför allt av näringsläckage från jordbruk. Andra källor till övergödningen är skogsbruket och avlopp. Kalmar läns långa kuststräcka gör också att de kustnära miljöerna påverkas av hur tillståndet är ute till havs. Det dåliga miljötillståndet i utsjön påverkar kustområdena tack vare indrivande näringsrikt vatten med till exempel algbloomningar som följd. Det är därför extra viktigt att påverkan från land görs så liten som möjligt.

I Kalmar län finns redan problem med torka och vattenbrist och detta förväntas förvärras i takt med en högre medeltemperatur. Klimatstudier visar visserligen att årsmedelnederbörden har ökat jämfört med referensperioden (1961–1990) och att den kommer att stiga ytterligare. Speciellt kommer

delar av Kalmar län, Öland och Gotland drabbas. Eftersom dessa delar är extra känsliga sommartid i och med högt tryck från jordbruket (bevattning och djurhållning) och den ökade befolkningsmängden i form av turism (ökad dricksvattenförsörjning) kommer detta att bli en särskild tuff utmaning i framtiden.

Yttrande

Det har i remissen presenterats ett bra och informativt material kring de väsentliga utmaningar som vi gemensamt behöver åtgärda inom distriktet. Det är trots detta svårt att ha synpunkter i detalj då materialet är väldigt omfattande. Region Kalmar län har i första hand granskat utmaningarna utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv.

Region Kalmar län har de senaste åren initierat, medverkat i och drivit ett flertal projekt som i synnerhet har kopplat till vattenförsörjning och vattenbesparande åtgärder. Genom arbetet har Region Kalmar län identifierat ett antal områden där vi ser en förbättringspotential.

Miljöövervakning och uppföljning

Det finns fortfarande ett stort behov att utveckla Sveriges övervakning av yt- och grundvatten. Region Kalmar län skulle vilja se att större resurser läggs på övervakning och uppföljning av både vattenförekomster och de åtgärder som har genomförts. Genom ett mer omfattande uppföljningsarbete skulle det bli lättare att förstå vad som fungerar och vad som inte fungerar.

Åtgärdssamordning

Region Kalmar län anser att det är bra att det finns stöd till åtgärdssamordning med resurser till dem som söker pengar, exempelvis kommuner, samt riktat stöd till Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna. Det är viktigt att det finns en långsiktighet i finansieringen av denna åtgärdssamordning och att särskilda medel frigörs för detta som inte sker på bekostnad av finansiering av konkreta åtgärder i fält. Det är också viktigt att det finns en stödfunktion för åtgärdssamordnarna från de statliga myndigheterna. Detta är särskilt viktigt i ett län som Kalmar som har ett flertal mindre kommuner som ofta saknar kapacitet att kunna driva ett proaktivt arbete inom vattenområdet.

Vattenbrist

Region Kalmar län anser att det är positivt att vattenmyndigheternas delåtgärdsprogram har fångat upp den angelägna frågan om vattenbrist och torka och kopplat detta till klimatförändringen. Vi saknar en kartläggning av avrinningsområdesvisa vattenuttag jämfört med nybildning av vatten så att det går att göra en vattenbudget. En sådan kan användas för regional vattenplanering. Region Kalmar län anser också att verksamheter som tar ut stora vattenuttag i högre utsträckning ska implementera åtgärder som syftar till att återanvända och recirkulera vattnet än idag. För att underlätta för företagen så behöver lagstiftningen bli tydligare kring vattenåteranvändning. Idag är det i många fall ett hinder som gör att implementeringen tar längre tid än nödvändigt.

Kunskapsöverföring

De problem som Kalmar län har med torka och vattenbrist är problem som stora delar av mellersta och södra Europa jobbat med i decennier. Idag finns

massor av goda exempel och kunskap kring vattenbesparande åtgärder, vattenåteranvändning och utvecklat policyarbete som borde vara av stort intresse för aktörer i Sverige. Region Kalmar län anser att det borde gå att lyfta fram detta på ett tydligare sätt och uppmana till fler samarbeten där dessa kunskaper kommer till nytta även i Sverige och Kalmar län.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Väsentliga utmaningar – Samråd i Södra östersjön

Expedierat till: Vattenmyndigheten Södra Östersjöns vattendistrikt

§ 70

Ärendenummer RUN 2025/86

Svar på nämndinitiativ om uppdrag att effektivisera och samverka till verksamheter inom kultursamverkansmodellen

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden antar redovisat yttrande som sitt svar på nämndinitiativet om uppdrag att effektivisera och samverka till verksamheter inom kultursamverkansmodellen.

Bakgrund

I ett nämndinitiativ som lämnats in av Carl Dahlin (M), Pär-Gustav Johansson (M), Anders Andersson (KD) och Helena Berzelius (KD) föreslås att regionen ger aktörerna som ingår i kultursamverkansmodellen i uppdrag att samverka mer för att effektivisera, rationalisera och hitta medel som kan användas klokare. Den ökade samverkan skulle bland annat kunna leda till att regionen kan släppa in ytterligare aktörer i modellen utan att nödvändigtvis tillskjuta mer pengar. Av initiativet framgår att några av aktörerna redan samverkar kring vissa frågor.

Yttrande

Som beskrivs i nämndinitiativet har verksamhetsledarna för några av de större regionala kulturverksamheterna inom kultursamverkansmodellen i uppdrag från styrelsernas ordförande att undersöka samverkan och effektiviseringsmöjligheter mellan organisationerna. Anledningen till uppdragen är den urholkning av verksamhetsbidragen som skett de senaste åren på grund av att uppräkningsen av de offentliga bidragen inte varit i paritet med de senaste årens pris- och löneuppräkningsen.

Befintlig rutin är att Region Kalmar län upprättar överenskommelser kopplade till ett verksamhetsbidrag med organisationer som bidrar till den regionala kulturella infrastrukturen och som genom sin verksamhet genomför den regionala kulturplanen. Idag finns det överenskommelser med olika aktörer som tillsammans skapar en kulturell infrastruktur för länet inom de sju konst- och kulturområden som ingår i kultursamverkansmodellen. En kulturell infrastruktur behöver vara stabil över tid, och eventuell effektivisering genom samverkan bedöms behöva återinvesteras inom befintlig infrastruktur för att säkra ett kvalitativt, professionellt och varierat kulturutbud för invånarna i hela länet.

I beredningen av nämndinitiativet har de tolv externa kulturverksamheter som ingick i kultursamverkansmodellen 2024 tillfrågats om befintlig samverkan för effektivisering. Av de tio svar som inkom framgår att det redan finns samverkan och gemensam resursanvändning mellan

verksamheterna inom kultursamverkansmodellen. Vid de årliga verksamhetssamtalen med kulturverksamheterna anläggs ett regionalt helhetsperspektiv och frågor om samverkan och samverkansmöjligheter institutionerna emellan, finns med i dialogerna. Mot bakgrund av ovanstående är bedömningen att det i dagsläget inte finns behov av uppdrag om effektivisering och samverkan till verksamheterna inom kultursamverkansmodellen.

Övrigt

En prövning av barnets bästa har inte gjorts utan hänvisas till den prövning som gjordes av Region Kalmar läns kulturplan.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Nämndinitiativ – uppdrag att effektivisera och samverka till verksamheter inom kultursamverkansmodellen

Expedierat till: Carl Dahlin (M), Pär-Gustav Johansson (M), Anders Andersson (KD) och Helena Berzelius (KD)

§ 71

Ärendenummer RUN 2024/477

Prioriteringar av bredbandsinfrastruktur 2025 för att möjliggöra digital kommunikation i hela Kalmar län

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att de av regionfullmäktige fastställda prioriteringar för bredband ska fortsätta gälla även för år 2025. Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att svara Post- och Telestyrelsen.

Regionala utvecklingsnämndens presidium får i uppdrag att fastställa de regionalt prioriterade byggnaderna inom det nationella investeringsstödet för bredband gällande 2025 utifrån regionfullmäktiges fastställda prioriteringar och kommunerna i länets redovisade underlag.

Bakgrund

Beslut om regionala prioriteringar av bredbandsinfrastruktur för att möjliggöra digital kommunikation i hela Kalmar län togs i regionfullmäktige den 2 april 2020, §59. Följande tre regionala prioriteringar gäller;

- Samordning med andra insatser.
- Främjande av företagande och näringsliv samt andra verksamheter.
- Beakta områdesspecifika kostnader i utbyggnaden.

Vidare beslöt regionfullmäktige att det planerade nationella stödet för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur ska inkludera fritidshus om lagstiftaren ger möjlighet till det.

Post- och Telestyrelsen (PTS) har i uppdrag av regeringen att administrera investeringsstöd för bredband enligt förordningen (2020:266) om statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur. PTS har efterfrågat regionala prioriteringar för 2025.

De av regionfullmäktige fastställda regionala prioriteringarna föreslås fortsatt gälla även för 2025.

Den 10 april 2025 kommer regionerna få ett byggnadsregister från PTS. Registret över stödberättigade byggnader per den 10 april 2025 utgör underlag för vilka byggnader som Region Kalmar län kan välja att regionalt prioritera. Senast den 5 maj 2025 ska PTS meddelas vilka byggnader som är regionalt prioriterade.

En regional prioritering av en byggnad innebär inte att det är just denna som med säkerhet blir utbyggd eller ens väljs ut av nätägaren i valet av stödområden. Det är nätbyggaren som väljer projektområden och nivå för

stödbelopp för den tilltänkta utbyggnaden som konkurrerar i anbudprocessen.

De regionala prioriteringarna tar hänsyn till PTS stödmodells utformning, lokala förutsättningar och bedömda förutsättningar för nätbyggares fortsatta investeringar i nätbyggnation av fiberbaserade nät i Kalmar län.

Även om en byggnad eller punkt kan omfattas av mer än en regional prioritering räknas den enbart en gång.

Arbetet med att identifiera prioriterade byggnader

Region Kalmar län genomför i arbetet med prioriteringar en dialog med bland annat nätägare, kommuner och länsstyrelse. Länets kommuner erbjuds att lämna underlag med byggnader för regional prioritering senast den 29 april 2025.

Eftersom regionala utvecklingsnämnden inte har något ordinarie sammanträde perioden 30 april – 5 maj 2024 föreslås regionala utvecklingsnämndens presidium få i uppdrag att fastställa de regionalt prioriterade byggnaderna inom det nationella investeringsstödet för bredband gällande 2024.

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Information till regionerna om delaktighet i Post- och telestyrelsens bredbandsstöd 2025
3. Protokollsutdrag från regionfullmäktige den 2 april 2020, § 59 - Prioriteringar av bredbandsinfrastruktur för att möjliggöra digital kommunikation i hela Kalmar län
4. Information om regionala prioriteringar för bredbandsstöd 2025

Expedierat till: Regionala utvecklingsförvaltningen

§ 72

Ärendenummer RUN 2025/132

Inriktning för projektbidrag till särskilda satsningar 2025

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att 2025 års inriktning för projektbidrag till särskilda satsningar ska vara att öka social delaktighet efter skoltid för barn och unga i Kalmar läns landsbygder, ”Meningsfull fritid i våra landsbygder”.

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utlysningen ska rikta sig till civilsamhällesorganisationer med länsövergripande förutsättningar samt att Region Kalmar läns finansieringsgrad kan uppgå till 80 procent.

Medel för projektbidrag till särskilda satsningar ryms inom regionala utvecklingsförvaltningens ram för 2025 års stöd till civilsamhället.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt motivering nedan under överläggning.

Bakgrund

Inom ramen för Region Kalmar läns stöd till civilsamhället finns medel avsatt för att årligen kunna fördela projektbidrag till särskilda satsningar. Av Riktlinjer för stöd till civilsamhället följer att regionala utvecklingsnämnden beslutar om inriktningen för särskilda satsningar under våren. Projekt som beviljas bidrag får stöd för aktiviteter som genomförs under nästkommande år.

Inriktningen för projektbidrag till särskilda satsningar ska variera utifrån särskilda utmaningar som uppmärksammas i det regionala utvecklingsarbetet, samt främja olika prioriterade utvecklingsområden i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin.

Befolkningen i Kalmar län har en generellt sett god hälsa, och medellivslängden följer i stort riksgenomsnittet. Det finns dock utmaningar i länet som kräver kompensatoriska insatser. Några av utmaningarna är bland annat låg social delaktighet och ökat stillasittande. Båda dessa områden kan i förlängningen ha en inverkan på både fysisk och psykisk hälsa.

Kalmar län har goda möjligheter till kulturella och sociala aktiviteter som främjar delaktighet, men en oroande trend visar lägre social delaktighet och fysisk aktivitet jämfört med riket. Skärmtid av olika slag leder till mer stillasittande för både barn och vuxna. Länets geografi medför också att invånare i vissa delar av länet, i synnerhet dess landsbygder, kan ha sämre förutsättningar att medverka i olika aktiviteter. Civilsamhället kan spela en

betydelsefull roll för att motverka dessa trender. Projekt som skapar trygga mötesplatser i Kalmar läns landsbygder där barn och unga kan umgås, bygga relationer, utvecklas, känna sig inkluderade och få en meningsfull fritid efter skoltid kan bidra till ökad social sammanhållning och motverka utanförskap.

Med det som bakgrund föreslås att 2025 års inriktning för projektbidrag till särskilda satsningar ska fokusera på att öka social delaktighet efter skoltid för barn och unga i Kalmar läns landsbygder, "Meningsfull fritid i våra landsbygder". Behovet av en sådan utlysning har också betonats i dialog med Region Kalmar läns folkhälsoutvecklare och kulturutvecklare samt det länsgemensamma nätverk rörande ungdomsfrågor som drivs av Kommunförbundet Kalmar län. Inriktningen knyter även an till den regionala utvecklingsstrategin, Barnkonventionen och MUCFs ungdomspolitiska arbete.

I dialogerna har formerna för finansieringsgrad och projektägare diskuterats.

I befintliga riktlinjer för Projektbidrag till särskilda satsningar kan bidrag utgå med högst 50 procent av projektets kostnader. Med anledning av det ekonomiska läget i omvärlden och behovet av stärkta resurser hos civilsamhället föreslås att bidrag inom ramen för denna utlysning ska kunna utgå med upp till 80 procent av projektets kostnader.

För att i högre grad stärka möjligheterna för att beviljade projekt resulterar i mer långsiktiga och bestående verksamheter görs bedömningen att projektägare ska vara civilsamhällesorganisationer med länsövergripande förutsättningar. Dessa organisationer har ofta större tillgång till resurser och strukturer för att kunna sprida befintliga verksamheter, skapa nya samverkansformer eller etablera nya verksamheter.

Tillgängliga medel att fördela ryms inom ramen för projektbidrag till särskilda satsningar och kommer omfatta åtminstone 2 miljoner kronor. I medlen ingår det årliga anslaget på 520 000 kronor, medel som beslutats tidigare år men inte utnyttjats av projektägaren samt medel från föregående års anslag som inte fördelats.

Övrigt

En enkel prövning av barnets bästa har genomförts.

Överläggning

- Ilko Corkovic (S), Malin Anell (S) och Jan Martinsson (V) föreslår att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt redovisat förslag.
- Anne-Marie Norman (SD) föreslår att det i formuleringen för 2025 års särskilda satsningar inom stödet till civilsamhället, där målsättningen är att stärka en meningsfull fritid i våra landsbygder, tydliggörs att detta även kan inkludera insatser för att skapa familjevänliga mötesplatser med fokus på gemenskap genom exempelvis sällskapsspel.

Efter avslutad överläggning frågar ordförande om regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Ilko Corkovic (S) med fleras förslag eller Anne-Marie Normans (SD) förslag. Hon finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar enligt Ilko Corkovic (S) med fleras förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter från Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

”Sverigedemokraterna ställer sig bakom projektinriktningen om att främja en meningsfull fritid för barn och unga i länets landsbygder. Det är en viktig och efterlängtd satsning men det saknas en tydlighet om vad man kan söka för.

Men för oss är det viktigt att lyfta att det finns grupper som ofta glöms bort i fritidsdiskussionen – nämligen barn med familjer som kan behöva ett forum/förening där t.ex. sällskapsspel erbjuds som en tillgänglig, trygg och familjeorienterad aktivitet. Det handlar om att det behöver skapas mötesplatser där generationsöverskridande gemenskap får ta plats – något som i förlängningen stärker både barnens och föräldrarnas sociala nätverk och psykiska välbefinnande.

Majoritetstyret (S,V,C) är lika stelbenta och oflexibla som vanligt och ser inte värdet i det vardagliga som kan möta upp grupper i samhället som annars blir utanför. Deras avslag på vårt yrkande går emot vad som står i tjänsteskrivelsen: “Projekt som skapar trygga mötesplatser i Kalmar läns landsbygder där barn och unga kan umgås, bygga relationer, utvecklas, känna sig inkluderade och få en meningsfull fritid efter skoltid kan bidra till ökad social sammanhållning och motverka utanförskap.” Vi anser att ett bra förslag bör bifallas oavsett vem som är avsändaren.”

Handling

Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025

Expedierat till:

Regional utvecklingsdirektör

Basenhetschef företags- och projektstöd

§ 73

Ärendenummer RUN 2025/139

**Anmälan av granskning från regionrevisorerna -
Arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda
2030**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar granskning av arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Regionala utvecklingsnämnden uppdrar åt regionala utvecklingsdirektören att ta fram ett svar inför beslut på regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 27 augusti 2025.

Bakgrund

Regionens revisorer har genomfört en granskning av arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Regionens revisorer önskar svar från regionala utvecklingsnämnden med uppgift om vilka åtgärder som planeras respektive vidtagits för att tillvarata rekommendationerna i granskningen. Svaret önskar revisorerna ha tillhanda senast den 3 september 2025.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Missivbrev - Granskning av arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 regionala utvecklingsnämnden, Regionrevisorerna
3. Rapport över samgranskning av arbetet med globala hållbarhetsmål

Expedierat till: Regional utvecklingsdirektör

§ 74

Ärendenummer RUN 2024/471

Yttrande över Regional fysisk plan Halland

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsens beslutar:

Regionstyrelsens antar redovisat yttrande som sitt svar på Regional fysisk plan Halland.

Yttrandet överlämnas till Region Halland.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Region Halland getts möjlighet att lämna synpunkter på samrådsförslaget till Regional fysisk plan Halland 2050.

Region Halland har, liksom regionerna i Stockholm och Skåne, ansvar för att upprätta en regionplan enligt Plan- och bygglagen (2010:900) 7 kap. En regionplan ska ange grunddragen för länets mark- och vattenanvändningen och riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk som har betydelse för länet. Regionplanen är vägledande för den efterföljande kommunala planeringen.

Yttrande

I samrådsförslaget till Regional fysisk plan Halland tydliggörs en viljeinriktning om att verka för god farbarhet och restidssänkande åtgärder i stråken med öst-västliga riktningar samtidigt som stråket Halmstad-Simlångsdalen-södra/östra Småland lyfts fram som ett betydelsefullt stråk för sydvästra Sverige. Region Kalmar län ser flera vinningar med det, bland annat knyts tillväxtmotorerna Halmstad och Kalmar via Växjö närmare varandra men det innebär också att två län med en urstark besöksnäring knyts närmare varandra. Riksväg 25 är den naturliga pulsådern i detta stråk som tillsammans med riksväg 23 utgör Smålands två mest trafikerade riksvägar. Därtill binder den samman två betydelsefulla import- och exporthamnar i Kalmar och Halmstad.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Regional fysisk plan Halland

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 75

Ärendenummer RUN 2025/116

En transportinfrastruktur för tillväxt och stärkt förmåga i Sverige och Europa – Sydsvenska ställningstaganden och prioriteringar

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen beslutar att godkänna En transportinfrastruktur för tillväxt och stärkt förmåga i Sverige och Europa – Sydsvenska ställningstaganden och prioriteringar.

Bakgrund

Regionsamverkan Sydsverige (RSS) har inför kommande planomgång för transportinfrastrukturplaneringen 2026-2037 uppdaterat det gemensamma dokumentet Sydsvenska prioriteringar från år 2021. Dokumentet kopplar an till Positionspapper för infrastruktur – En väl utvecklad Sydsvensk infrastruktur gynnar hela Sverige framtaget 2024 och bygger på tre övergripande ställningstaganden:

- Förutsägbarhet och samverkan för att öka samhällsnyttan
- Stärka arbetsmarknader och stödja tillväxt i hela landet
- Rusta för utveckling av ett robust och pålitligt transportsystem

Under varje ställningstagande beskrivs en problembild och en önskad framtid och infrastrukturobjekt i Sydsverige lyfts in som stödjer positionen. Dokumentet inkluderar även en karta som illustrerar vilka infrastrukturobjekt RSS gemensamt driver mot nationell nivå.

Objekt som lyfts har en storregional koppling och är del i stråk som binder samman tillväxtmotorer. Följande objekt lyfts i Region Kalmar läns geografi:

- E22 Gladhammar-Verkeback (finns i nuvarande plan)
- E22 Förbifart Bergkvara (finns i nuvarande plan)
- E22 Genomfart Mönsterås (nytt objekt)
- Kust till kustbanan Emmaboda station (nytt objekt)
- Stångådals- och Tjustbanan delelektrifiering, triangelspår Berga, mötesspår Blomstermåla-Kalmar, ERTMS (nytt objekt)

Ärendet hanteras genom ett godkännande av medlemsregionernas regionstyrelser för att därefter tas i RSS styrelse den 28-29 april. I Region

Kalmar läns hanteras ärendet i regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden för vidare godkännande i regionstyrelsen via arbetsutskottet.

Övrigt

Prövning av barnets bästa är ej aktuell då beslutet inte rör barn eller barn som är anhöriga.

Föredragning av

Martina Adiels Balk, basenhetschef hållbar samhällsplanering

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Protokollsanteckning

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Kristdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Moderaterna och Kristdemokraterna har i tidigare yrkanden och reservationer reagerat mot att Centern, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet utan vidimerad utredning lyft fram en omfattande investering avseende Triangelspår i Berga, i sina handlingsplaner och inriktningsunderlag.

Trafikverket har i utlåtande 2021-05-31 författat en omfattande kritik gentemot den så kallade åtgärdsvalstudie som regionen finansierat:

- Trafikverket har inte kunnat bedöma ÅVS Triangelspår Bergas studerade och föreslagna åtgärders genomförbarhet eller redovisade kostnader/nyttor utifrån materialet. Materialet saknar i dess nuvarande form, såvitt Trafikverket kan bedöma, delar av det helhets- och systemperspektiv som motiverar en så pass omfattande investering på en geografiskt begränsad del av ett långt stråk.
- Trafikverket anser att föreliggande ÅVS är av karaktären tekniskt PM snarare än regelrätt ÅVS enligt fastlagd metodik.
- Trafikverket vill påtala att materialet generellt saknar uppgifter som kan ligga till grund för att verifiera en realistisk kostnadsbild.
- Ett Triangelspår kräver ett nytt ställverk då Trafikverket inte bedömer att det är tekniskt genomförbart att realisera ett triangelspår i det befintliga ställverk 59. Ett nytt ställverk krävs, detta innebär att kostnader på uppskattningsvis 50-80 miljoner kronor tillkommer.
- En indikation på att helhetsbilden brister, och därmed försvårar bedömningen av åtgärdens nytta i stråket är resonemanget om godstrafiken via triangelspåret... Trafikverket menar att om det finns ambitioner om att köra gods norrifrån mot Berga via föreslaget

triangelspår så krävs investeringar även i Blomstermåla för att möjliggöra attraktiva och kostnadseffektiva transportkedjor.

Därutöver understryker Trafikverket i sin senaste bristanalys TRV 2022/123008 under sida 67, 68 & även i sammanfattningen på sida 6 att ett Triangelspår är mycket osäkert gällande kostnaden och att en ”..ökad robusthet och tillförlitlighet är det mest angelägna och primära för att stärka banornas funktion för regional utveckling” & ”Större satsningar på transportinfrastrukturen i syfte att minska restiden bör föregås av fördjupad och trafikslagsövergripande analys för att identifiera de mest transporteffektiva åtgärderna.”

Kristdemokraterna och Moderaterna vill därför understryka att vi anser att det finns mer kostnadseffektiva åtgärder samt investeringar att prioritera än denna specifika.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. En transportinfrastruktur för tillväxt och stärkt förmåga i Sverige och Europa – Sydsvenska ställningstaganden och prioriteringar.

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 76

Ärendenummer RUN 2025/109

Yttrande över Trafikverkets rapport - Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar:

Regionstyrelsen antar redovisat yttrande som sitt svar på Trafikverkets rapport Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt.

Yttrandet överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Bakgrund

Region Kalmar län har av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet getts möjlighet att lämna synpunkter på Trafikverkets rapport Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt.

Regeringen gav Trafikverket i uppdrag att utreda hur kommuner och regioner kan ges ett ökat inflytande över flyglinjer med allmän trafikplikt på två sätt; dels genom möjlighet att utöka kraven i den allmänna trafikplikten för de statliga linjerna, dels genom möjlighet att införa allmän trafikplikt på ytterligare, icke-statliga, linjer. Några av de grundläggande förutsättningarna i uppdraget är att kommuner och regioner ska ta fullt kostnadsansvar för det kompletterande utbudet och att hanteringen ska vara förenlig med EU:s lufttrafikförordning.

Trafikverket föreslår i rapporten två processer:

Den första berör inte Region Kalmar län i dagsläget då länet inte har allmän trafikplikt för flyget. Förslaget innebär att en kommun/region kan ansöka om utökad trafikplikt utöver statens grundutbud och att den ansökan sköts genom ordinarie ansökningsprocess. En förutsättning ska vara att den som ansöker om utökad utbud står som finansiellt ansvariga. Trafikverket har rätt att avslå beslutet som inte kan överklagas.

Alternativ två omfattar behov av att införa allmän trafikplikt på ytterligare, icke-statliga, flyglinjer. Detta föreslås inte knytas till Trafikverkets ordinarie utredningsprocess utan i stället hanteras löpande när kommunen/regionen bedömer att behov uppstår. Förslaget är att ansökan ställs till Trafikverket och vid avslag kan överklagan göras till regeringen. Kommuner och regioner ges befogenheter att själva upphandla och ingå avtal om trafik.

Förslaget bedöms medföra ökade administrativa kostnader för Trafikverket. Vidare kräver ett genomförande av förslaget författningsändringar i form av lag. Detta för att möjliggöra för kommuner och regioner att medfinansiera utökade krav i statliga flyglinjer samt att finansiera och upphandla trafik på icke-statliga linjer.

Yttrande

Region Kalmar län välkomnar möjligheten att utöka och införa allmän trafikplikt med region eller kommun som initiativtagare. Flyget är en viktig faktor för tillgänglighet och regional utveckling men branschen står inför en tuff framtid där resandeunderlaget redan idag minskar.

För södra Kalmar län är tillgänglighet till exempelvis Stockholm inte optimal och ett dagsverke i huvudstaden är inte möjligt utan minst en flygresor tur eller retur. Alternativet att resa med tåg över dagen är i dagsläget allt för tidskrävande och har även de senaste åren kantats av förseningar och inställda resor. Trafikering av Kalmar Öland Airport fyller därför en viktig funktion för södra länets näringsliv.

Förslaget om att ansökande region ska betala för de kostnader som uppstår av den upphandlade trafiken kan ses som en naturlig effekt av ett efterfrågat ökat utbud. Om trafiken innebär ökade kostnader för regionen kan det få en påverkan på övrig regional verksamhet så som sjukvård och kollektivtrafik. Region Kalmar län föreslår därför någon form av statligt bidrag till regioner om den sökande parten kan redovisa behov och konsekvenser av förlorad flygtrafik.

I övrigt hänvisar Region Kalmar län till det yttrande som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, tagit fram på rapporten Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt.

Efter avslutad överläggning beslutar regionala utvecklingsnämnden enligt redovisat förslag.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad 10 april 2025
2. Rapport Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Expedierat till: Regionstyrelsen

§ 77

Ärendenummer RUN 2025/19

Delegationsbeslut

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande delegationsbeslut till protokollet.

- Yttrande över samrådsremiss detaljplan för del av Lyckhult 1:111 m.fl. i Halltorp, möjlighet till nya bostäder och centrumutveckling, Kalmar kommun (RUN 2023/473)
- Yttrande över Samråd och granskning - Detaljplan för del av Kläckeberga 10:1 och del av Kläckeberga 10:10 (livsmedelsbutik), Snurrom (RUN 2025/58)
- Yttrande över betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89) (RUN 2025/119)

§ 78

Ärendenummer RUN 2025/18

**Anmälningssärenden regionala utvecklingsnämnden
2025**

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden noterar följande anmälningssärenden till protokollet.

- Protokoll – Beredningen för forskning, utveckling och e-hälsa 11 februari 2025 (RUN 2025/1)
- Protokoll – E22 AB 3 september 2024 (RUN 2024/5)
- Meddelande från Trafikverket om ställningstagande avseende lokaliseringalternativ för E22 Gladhammar-Verkeback i Västerviks kommun (RUN 2024/182)
- Beslut från Tillväxtverket om att tydliggöra ansvarsförhållandet avseende ekonomiska åtaganden, anslagspost 24 under anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling (RUN 2024/479)
- Protokoll - Regionala utvecklingsnämndens presidium 13 mars 2025 (RUN 2025/5)
- Protokoll - Styrgrupp för SBHSS 10 februari 2025 (RUN 2025/7)
- Uppdrag till Trafikverket att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet för länsplaneupprättarna att ta fram länsplaner för regional infrastruktur, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (RUN 2025/40)
- Beslut om Verksamhetsberättelse och bokslut 2024, Småland Blekinge Halland South Sweden (RUN 2025/50)
- Mötesanteckningar - Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott 18 mars 2025 (RUN 2025/34)
- Mötesanteckningar – Regionsamverkan Sydsveriges utskott för kollektivtrafik 14 februari 2025 (RUN 2025/34)
- Protokoll – Regionala utvecklingsnämndens presidium 7 april 2025 (RUN 2025/5)
- Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Trafikverket (RUN 2025/30)
- Fossilbränslefri region 2030, uppföljning 2024 (RUN 2023/3)

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Agnes Savetun
TITEL, ORGANISATION: regionsekreterare , Region Kalmar län
TID: 2025-04-25 09:55:05 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46706448362)
IDENTIFIKATIONS-ID: 2fb4a1cb8a6a4077aebbc93a5d2fe260

NAMN: Karin Helmersson
TITEL, ORGANISATION: ordförande, Region Kalmar län
TID: 2025-04-25 11:00:22 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725039569)
IDENTIFIKATIONS-ID: 4322b46572124fd3b707bea4dc26f7bd

NAMN: Anders Andersson
TITEL, ORGANISATION: justerare, Region Kalmar län
TID: 2025-04-25 17:22:53 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702498212)
IDENTIFIKATIONS-ID: 050ae87ad2434c59b520d27f006fecb2

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-04-25 17:22:58 +02:00
Ref: 212498SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)